

ἐθυσίαζεν ἀφειδῶς χρήματα ἐκ τῶν ἰδίων καὶ ἐπαρηγόρει διηνεκῶς τοὺς δούλους. Ἑλλήνας Οὐχί· ὁ θρόνος δὲν ἦτο δι' αὐτὸν τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν. Ἦτο πρόθυμος νὰ θυσιάσῃ μυριάκις τὸ στέμμα του, ἐὰν ἤδυνάτο νὰ περιβάλῃ τὴν Ἑλλάδα τὸ Στέμμα ἐκείνου, ὅπερ ἐκυλίσθη αἰμόφυρτον παρὰ τὴν πόλιν τοῦ Ἀγίου Ῥωμανοῦ. Αὐτὴν τὴν πικρίαν τῆς ἐξώσεως θὰ κατέπινεν ἀγογγύστως, ἐὰν ἐπίστευεν ὅτι διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ ἡ Ἑλλὰς θὰ ἔγα ταχύτερον πρὸς τὸν ἐνδοξὸν αὐτῆς προορισμόν.

Ἵπῃρξαν στιγμαί, καθ' ἃς ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἦτον ὁ δημοτικώτερος τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ἐπενεξε βίαια πνοὴ καὶ κατέπεσε σύμπασα ἐκείνη ἡ ὥρεια σκηνογραφία, καὶ ὁ ἀτυχὴς ἡγεμὼν ὤρθη φεύγων ἐν καιρῷ νυκτός, ὡχρὸς καὶ ἐβρύτιδωμένος ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, ἣν ἐπέτισεν ἄλλοτε ἀκαίριος ἐξ ἐλπίδων καὶ νεότητος, ἐκ τῆς γῆς, ἣν εὖτε πλήρη ἐρείπιων, ἐρημίας καὶ ἀπογνώσεως καὶ ἣν ἀφῆκεν εὐθαλή, ἐμπλέων ζωῆς, εὐημεροῦσαν. Ἀλλ' ἦτο, φαίνεται, ἀναγκαῖον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, ἵνα καταδειχθῇ φαινῶς ἡ φιλοπατρία τοῦ ἐξορίστου. Νόθος ἴσως αὐτός ἐκ τῶν βασιλέων, ὅσοι ἀπώλεσαν στέμματα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκατονταετηρίδα, οὔτε διαλογίσθη καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ διὰ τῆς βίας, νὰ ὑπεκαύσῃ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, νὰ παρεμβάλῃ προσκόμματα εἰς τὴν νέαν ἐξουσίαν. Ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐξέλεγε πρῶτον τότε τὸν Ὁθωνα ἀληθῆ βασιλέα. Αὐτός ὁ μὲν σχεδὸν ἔχων καισαρικὸν πλεονέκτημα ἔπαιεν εὐσχήμως ὡς ὁ Καίσαρ. Οὐδέποτε ἐξέφυγε τὰ χεῖλη του πικρὰ μομφὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀριστείδου ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶδεν ἕτερον ἐξορίστην, εὐχόμενον παρὰ τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως νὰ μὴ ἐπέλθῃσι ποτὲ τοιαῦτα συμφοραὶ κατὰ τῆς πατρίδος, ὥστε καὶ ἀκουσα νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ καταδικασθέντος.

Καὶ νῦν ἀναπαύεται ὁ ἀγαθὸς ἡγεμὼν ὑπὸ γῆν, ἦτις, καὶ πατριὸς οὖσα, δὲν εἶναι ἴσως ἐλαφρὰ, διότι δὲν εἶναι ἑλληνική. Ἐτάφη μετὰ πομπῆς καὶ παρατάξεως· ἀλλὰ δὲν ἐπένησαν παρὰ τὸν ἄωρον τάφον δώδεκα ἐκατομμύρια Ἑλλήνων, ὧν ὑπῆρξε τὸ κέντρον, ἡ ἐλπίς καὶ τὸ ἐμβλημα. Ποῦ καὶ ποῦ γενναῖα τις ψυχὴ θὰ ἐξενέγκῃ ἴσως μύχιον στεναγμόν ὑπὲρ τοῦ θύματος τῆς τύχης· ἀλλ' οἱ πολλοὶ καὶ ἐκεῖνοι μάλιστα, οὗς εὐεργέτης, θὰ ἀκούσωσιν ὡς συνήθη εἰδῆσιν τὸν βασιλικὸν θάνατον. Φεῦ! ὁ κόσμος ἐπικροτεῖ μόνον τὴν ἐπιτυχίαν καὶ αἱ τεθαμμέναι ἐκείναι καὶ ἄγνωστοι ἀρεταί, ἃς μόλις ἀνακαλύπτει τὸ δῆμα τοῦ φιλοσόφου, οὐδὲν λέγουσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὄχλου. Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ, πεποίθαμεν, ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς, ἦτις, χωρὶς νὰ περιδῇ τὰ ἐλαττώματα τοῦ Καποδιστρίου, ἐτίμησεν ἤδη ὡς ἔδει τὴν μνήμην τοῦ Κυβερνήτου, θὰ φανῇ δικαιότερα καὶ πρὸς τὸν πρῶτον αὐτῆς ἡγεμόνα. ἴσως δὲν ὀνειροπολοῦμεν διαβλέποντες ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνεγειρόμενον ἐν Ἀθήναις ἱεροπρεπὲς μνησώλειον καὶ μεταφερόμενα εἰς αὐτὸ ἐν κατανοῶσι τὰ ὅσα τοῦ ἀνδρός, ὅστις δὲν ὑπῆρξε μὲν τέλειος βασιλεὺς, ἀλλὰ βεβαίως τέλειος Ἕλληνας.

(Ἐκ τῆς «Ἡμέρας»).

«Καὶ ἕτερος μαχητὴς ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, μαχητὴς, τοῦ ὁποίου τὴν κεφαλὴν ἐπίσειεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον στέμμα ἀκάνθινον. Ἡς βλατὸς τοῦ οἴκου τῶν Βιτελσβάχων, εἰς τὸν ὅποιον εὗρεν ἐν βραχεὶ χρόνῳ τόσον ἀφθονὸν θέρος ὁ θάνατος, ἐκοιμήθη ἐγγύς τῶν προπατόρων του. Τῇ (14) 26 ἰουλίου τὸ ἑσπέρας ἐτελεύτησεν ἐν Βαμβέργῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὁθων ὁ πρῶτος βασιλεὺς, ὅστις ἐκλήθη μετὰ

τὸν μέγαν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ βασιλεύσῃ ἐλευθέρου ἑλληνικοῦ βασιλείου, ἅμα δὲ καὶ εἰς τῶν θερμότερων καὶ πιστοτέρων φίλων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῆς εὐημερίας αὐτοῦ, ὅση αὐτῷ δύναμις καὶ προνοία. Ὅταν δ' ἀριθμῇ σήμερον ἡ Ἑλλὰς τὰς γενομένας ἐν τῇ διοικήσει προόδους τὰς ἐπιτυχεύσας ὑλικὰς βελτιώσεις καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, πρέπει νὰ ἀναμνησκαται τῶν χρόνων, καθ' οὓς ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἐν μέσῳ δυσχερῶν πολλὰκις περιστάσεων ἐσκαπτοῦχε λαοῦ, ὅστις ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν εὐπρόσιτος εἰς ὀλίθριον φαντασμόν.

Αἱ προθέσεις αὐτοῦ ἦσαν ἀρισταί. Ἐπόθει τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν ἄχρῃ τοῦδε ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ καταστῇ ὁ λαὸς πλέον ὁμονοῶν καὶ εὐτυχέστερος, τὸ σφάλμα δὲν πρέπει βεβαίως ν' ἀποδοθῇ εἰς τὰς προθέσεις τοῦ βασιλέως Ὁθωνος. Γίός φιλέλληνας, ἔφερεν ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου τὴν θερμότητα νεανικῆς καρδίας καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, ὅστις ἐρλόγιζε τότε πᾶσαν τὴν Εὐρώπην ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγώνων τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκείνου σπανιώτατα εὖτε χαρὲς, καὶ τὸ στέμμα, ὅπερ ἐπέθεσαν αἱ προστατίδες δυνάμεις ἐπὶ τῆς νεανικῆς κεφαλῆς του, ὑπῆρξε στέμμα ἀκάνθινον, τὸ ὅποιον ἐκέντα ὀδυνηρῶς τὸν βασιλέα ἀκόμη καὶ ἀφοῦ ἔπαυσε νὰ ᾔνε βασιλεὺς, ὅτε παρεκλούθει μακρόθεν μετὰ θερμῆς καὶ καλοκάγαθου συμπαιδείας καὶ μετ' εἰλικρινῶν εὐχῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πορείαν τῶν συμβάντων ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Ἡ δατωδριανὴ ἐπανάστασις τοῦ 1862 ἐστέρησεν αὐτὸν τοῦ στέμματος, ὅπερ ἔφερεν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἐν ἀγίῳ ζήλῳ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ κράτος του. Ἡ ἀπώλεια τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου φορτίου ἤθελε καταστήσῃ τὸν βασιλέα Ὁθωνα εὐτυχῆ, ἐὰν ἤδυνάτο νὰ ἐπιστρέψῃ οἰκάδε μετὰ τῆς πεποιθήσεως, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἤθελεν εἶσθαι εὐδαιμονοεστέρη καὶ μεγαλειότερη ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ βασιλεὺς Ὁθων ὅστις καὶ ἐν τῇ τέχνῃ καὶ ἐπιστῇ μὴ εἶχεν ὥριμον τὴν κρίσιν καὶ ἔτρεφε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ποιήσεως, ἔθεσεν ἐν Ἀθήναις τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ἀναπτύξεως τῶν κλασσικῶν σπουδῶν. Προτεπέθηκε νὰ ἀναζωογονήσῃ τοὺς ἀνεξαντλήτους θησαυρούς, οὓς ἐκρυπτε τὸ ὑπὸ τῆς τέχνης εὐλογητὴν ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἀθηναϊκὸν Πανεπιστήμιον ἤμασιν, αἱ δὲ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι ἐκλιποῦσαι κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς δουλείας καὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ, εὗρον ὑπὸ τὸν βασιλέα Ὁθωνα νέαν καλλιέργειαν καὶ ἤρχισαν αὖθις ν' ἀναθάλλωσι.

Νῦν ἐτελεύτησε μακρὰν τῶν πόλεων, ἐν αἷς ἔσπειρε τὸν σπόρον τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, μακρὰν τοῦ λαοῦ, ἐφ' οὗ ἐβασίλευσε 30 περίπου ἔτη, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν εὐημερίαν ἐθεώρει εὐτυχίαν του. Εἴθε ν' ἀποδώσῃ αὐτῷ δικαιοσύνην ἡ Ἑλλὰς! Ἡ ἱστορία, ἡ ζυγίζουσα καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν λαῶν θὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡγάπησε θερμῶς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι εὐεργέτησεν αὐτὴν πολλαχῶς καὶ ὅτι ἐβασίλευσεν ἡπίως καὶ δικαίως.

(Ἐκ τῆς «Συζητήσεως» τῆς Βιέννης)

«Ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, Ὁθων νοστήσας ὑπὸ ἐξανθηματικῆς νόσου, τῆς κοινῶς λεγομένης σкарлатίνας, ἀπεβίωσε τῇ ἑσπέρᾳ τῆς 14/26 ἰουλίου ἐν Βαμβέργῃ τῆς Βαυαρίας. Ὁ θάνατος τοῦ ἀτυχοῦς μονάρχου θὰ ἐμποίησιν εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν ἀποδρὰν λύπην. Ὁ Ὁθων ἐκοσμεῖτο ὑπὸ πολλῶν ἀρετῶν ἦτο φίλος ἄριστος, γεν-

ναίος καὶ ἀγαθός, ἡγάπη δὲ εὐλαβὴς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐμόχθησεν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Δυστυχῶς ἐστρατεῖτο τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ἰκανότητος, ἥτις πρέπει νὰ ᾔναι τὸ πρῶτιστον ἐφόδιον τῶν ἡγεμόνων, τῶν προωρισμένων νὰ καταβάλλωσι τὰ θεμέλια νέου πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου. Ὁ Ὀθων εὐστόχως συνείδεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠδύνατο νὰ ὀρθοποδέσθῃ διὰ τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος· προσπαθῆσαι ὁμῶς ν' ἀναπληρώσῃ τὰς ἀνωμαλίας τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος διὰ πλημμελεστάτας πολιτικῆς συγκεντρώσεως, περιέπεσεν εἰς ἀλλεπάλληλα ὀλισθήματα, τῶν ὁποίων ἡ ὀλεθρία ἐκβασίς ἐκείνων μὲν ἐστέρησε τὸν θρόνον, τὴν δὲ Ἑλλάδα κατέστησεν ἔρμκειον τοσοῦτων περισπασμῶν.

Ἰδιαιτέραι ἐπιστολαὶ ἐκ Βαμδέργης ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ βασίλισσα Ἀμαλία ἀνέδειξε σπανίαν αὐταπέρησιν καὶ ἀληθῆ συζυγικὴν ἀγάπην, μὴδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἀπομακρυνθεῖσα ἀπὸ τῆς κλίνης τοῦ συζύγου τῆς. Εἰς τὰς ἀγάλλας αὐτῆς ἀπεβίωσεν ὁ δυστυχὴς Ὀθων· ἡ βασίλισσα Ἀμαλία, καταληρθεῖσα κατὰ τὴν σπαραξικέρδιον ἐκείνην στιγμὴν ὑπὸ σφοδρῶν σπασμῶν, ἐλειποθύμισε. Τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως Ὀθωνος ἐπένθησαν ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι τῆς Βαμδέργης, οἵτινες ἡγάπων καὶ ἐσέβοντο τὸν μεταστάντα διὰ τὰ γενναῖα καὶ φιλόθρονα αὐτοῦ αἰσθήματα. (Ἐκ τῆς «Κλειῦς»).

ΔΕΛΤΙΟΝ

τῆς ἐν Ἀθήναις Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Αἱ ἐκ Κρήτης εἰδήσεις φθάνουσι μέχρι τῆς 25 ἰουλίου. Ὁ Ὀμὲρ πασᾶ δὲν ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ πρόσω τῶν Σρακίων καὶ ἰδίως πρὸς τὴν Σμαρῖν· αἱ δ' ἐκ μέρους τῆς θαλάσσης γινόμεναι ἀποπειραὶ ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν φάραγγα τῆς Ἀγ. Ἰουμῆλης μέχρι τοῦδε ἐναυτήσαν.

Ὁ τουρκικὸς στρατός δεκατίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπαναστατῶν καὶ τῆς δυσεντερίας. Εἰς Χανίαν πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐκομίσθησαν ἐξ Ἀποκορώνου περὶ τοῦ πεντακοσίου ἀσθενεῖς καὶ πληγωμένοι, κατόπιν δὲ τούτων καὶ ἄλλοι ἐκ Σρακίων. Εἰς τῶν καλλιτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Ὀμὲρ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πυρρβολικοῦ Delaverbey τὸ γένος Πρώσος καὶ εἰς Ἰταλὸς ἰατρός αὐτοῦ ἀπεβίωσαν.

Μάχη σπουδαία συνεκροτήθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀγ. Βασιλείου (τμήμα Ῥεθύμνης κατὰ τοῦ ἐκ Σρακίων ὑποχωροῦντος Ῥεσίτ Ἐρέντη καθ' ἣν ἐφρονεύθη καὶ ὁ περιβόητος Δελῆ Χουσεῖνης ἀρχηγὸς τῶν ἐθελοντῶν Ἡρακλείου. Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι δὲ τοῦ θανάτου αὐτοῦ σφόδρα ἐλυπήθησαν οἱ ἐν Ἡρακλείῳ τούρκοι, ὧν ὁ φονευθεὶς ὑπῆρχε τὸ καύχημα.

Ὁ Ῥεσίτ Ἐρέντης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀγίου Βασιλείου ἐλεηλάτησε καὶ κατέκαυσεν ὅλα τὰ χωρία, δι' ὧν διέβη καὶ κατέστρεψεν τὴν Μονὴν τῆς Πρέβελας.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σρακίων τελευταίων πολεμικῶν ἔργων ἐλήφθη ἐκθεσις τοῦ ἀρχηγοῦ Ζιμβρακέκη, ἣν δημοσιεύσομεν. Ὁ κ. Ζιμβρακέκης γράφει τὴν 21ην ἰουλίου ἐκ τοῦ Κρητικοῦ στρατοπέδου διαμένοντος ἐν Σκαρδίοις τῆς ἐπαρχίας Σρακίων, ἣν κατὰ τὰ τουρκικὰ τηλεγραφήματα πρὸ πολλοῦ ὁ στρατάρχης Ὀμὲρ πασᾶ καθυπέταξε.

Εἰς τὰς Ἀνατολικὰς ἐπαρχίας ἐγένετο ζωρὰ συγκέντρωσις ἐπαναστατῶν. Ἐκ τοῦ ἐν Μαλεβουζίῳ δὲ στρατοπέδου τῶν ἐπαναστατῶν ὑπάρχει ἐπίσημος ἐκθεσις τῆς 17 ἰουλίου, καθ' ἣν βεβαιούται ὅτι σάμα ἐπαναστατῶν τὴν 14 ἰουλίου ἐφθασεν ὑπὸ τὰς πύλας τοῦ φρουρίου Ἡρακλείου

προκαλίσαν τὴν ἐκ τοῦ φρουρίου ἐξοδὸν τῶν Ὀθωμανῶν, οἵτινες ἐπὶ τέλους ἐξῆλθον ἀλλ' ἐπανήλθον ἐν τῷ φρουρίῳ μὴ τολμήσαντες νὰ προσβάλλωσι τοὺς ἐπαναστάτας φέρυντας μεθ' ἑαυτῶν μέγαν ἀριθμὸν τουρκικῶν λαφύρων, ἅτινα πῆριξ τοῦ Ἡρακλείου εἶχον λάβει.

Ἡ προσωρινὴ Κυβέρνησις τῆς Κρήτης ὥρισεν ὅπως ἡ σημαία τῶν καταδρομικῶν αὐτῆς πλοίων εἶναι λευκὴ, φέρουσα ἐρυθροὺν σταυρὸν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ τὸ ὄνομα «Κρήτη».

Ἡ διάσωσις τῶν ἐν Κρήτῃ οἰκογενειῶν ἐξακολουθεῖ γινόμενη ὑπὸ τοῦ τῶν Γαλλικῶν, Ῥωσικῶν καὶ Ἰταλικῶν πλοίων, ἐπεριμένοντο δὲ εἰς Κρήτην καὶ Πρωσσικά πρὸς τὸν αὐτὸν φιλόθρονον σκοπόν.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς).

Ἰπουργεῖον ἰσωτερικῶν. — Ἀθήναι: — Διοικητὴς μεταβιτικοῦ ἀγγέλλει παρελθούσαν νύκτα ἐδρεῖσθαι τὸ ὑπὸ τὸν λοχίαν πρῶτου λόγου Θωμᾶν ἀπόσπασμα θέσιν καλογερικῶν περιφερειῶν Μοναστηριακοῦ κατάρθωσι διὰ καταδείκτου φόνου ληστοῦ Σαύρου Σαλεπούνη.

Ἐπαρχεῶν γραμ. Βονίτσι: ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ.

— Ἐπανήλθεν ἐκ Κων/πόλεως ὁ πλοίαρχος τοῦ Β. ναυτικοῦ Κ. Νικ. Α. Μισοῦλης.

— Ἐπανήλθεν ὡσαύτως ἐκ Γερμανίας ὁ δικηγόρος Κ. Γ. Μανινάκης (υἱός).

— Ὁ στρατιώτης Μαμαλοῦγκος, ὅστις διὰ τῆς εὐτολμίας του κατάρθωσε νὰ φονευθῇ ὁ λήσταρχος Κίτσος, ἐπρόδιδάσθαι δεκανεύς.

— Καθὰ γράφουσιν ἐκ Βιτωλίων πυρκαϊὴ ἐκραγίσαι εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀπετέφρωσε μέγα μέρος τῆς ἀγορᾶς μεθ' ὅλα τὰ καταρθάντα πυροσβεστικὰ μέσα.

— Λέγεται ὅτι τὸ ὀθωμανικὸν ταχυδρομεῖον τῆς Ῥωμυλλίας προεβλήθη ὑπὸ ληστῶν πλησίον τοῦ Βουγιούκ-Τζεμετζέ, οἵτινες ἀφῆρσαν παρ' αὐτοῦ σημαντικὰ ποσὰ χρημάτων. (Βυζαντίς).

Τὴν ἐλευσομένην Κυριακὴν 8 1/2 π. μ. τελεσθήσεται ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ συζύγου μου καὶ πατρός μας Πάνου Ῥάγκου.

Ὅθεν παρακαλοῦνται οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, ἵνα παρευθῶσιν εἰς τὴν ἱεροτελεστείαν ταύτην.

Ἀθήνησι τῇ 27 ἰουλίου 1867.

Ἡ τιθλιμμένη σύζυγός του
ΠΑΝΩΡΑΙΑ ΡΑΓΚΟΥ.

Οἱ υἱοὶ του

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΓΚΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ »

ΧΡΗΣΤΟΣ »

ΚΑΛΔΙΟΠΗ »

ΙΩΑΝΝΗΣ »

Γνωστοποιούμεν εἰς τοὺς μὴ ἐπαληθεύσαντες τὰ δανειὰ τῶν δανειστῶν τῆς πτωχεύσεως τοῦ Γ. Κωνσταντουλάκη, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1200 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν ὡς ἐμποροδικῶν παρτάθη ἡ πρὸς ἐπαληθευσίν τῶν δανείων προθεσμία ἐπὶ ὁκτὼ ἡμέρας ἀπὸ σήμερον. Γενέσθαι δὲ ἡ ἐπαληθευσις καθ' ἑκάστην ἀπὸ ὥρας 9—10 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 ἰουλίου 1867.

ΑΚΑΔΗΜΕΥΜΕΝΟΣ Εἰσπλητὴς Β. Δ. ΑΙΓΕΝΗΣ.

Ἐκηδεύθη δὲ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του φέρων τὴν Ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ζῆφος, τὰ ὅποια καὶ ἐτέθησαν ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ θήκης, ἐν ᾗ ἐνεκλείσθη ὁ νεκρὸς αὐτοῦ, βαλσαμωθείς.

Αἰώνια ἡ μνήμη αὐτοῦ! Ἀναπαύσαι Κύριος τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ψυχὴν ἐν σκηναῖς δικαίων!

«Μὴ γένοιτο, τῷ ὄντι, νὰ εἰπωσι περὶ ἡμῶν οἱ ξένοι ὅτι δὲν ἐξεπέψαμεν ἓνα ἐξιλαστήριον στεναγμὸν ἀποχαιρέ-
ζοντες μυστικῶς τὸ θῆμα, ὅπερ ἐξέπνεεν, εἰμένα βέβαιοι,
ἔχον ἐπὶ χεῖλεσι τὸ πολυγάπητον ὄνομα τῆς Ἑλλάδος! Οἱ ἱατροὶ δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ἐκάντευσαν τὴν νό-
σον τοῦ ἀτυχοῦς Ὁθωνοῦ. Ἰσως καὶ νὰ ἤλπισαν πρὸς στιγ-
μὴν, ὅτι ἡδύναντο νὰ σώσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου δι'
ἀνθρωπίνων βοηθημάτων· ἀλλ' ὁ σκόλεξ, φεῦ! ὅστις κατέ-
τρωγε τὴν καρδίαν τοῦ ψυχορραγούντος, ἦτο σκόλεξ ἠθικός,
καθ' οὗ οὐδὲν ἰσχυρὸν τὰ ἱατρικὰ φάρμακα. Ὁ Ὁθων θὰ ἐ-
μειδία Ἰσως πικρῶς βλέπων τὰς ματαίας προσπάθειάς τῆς
ἐπιστήμης. Ὁ Ὁθων ἔπαυσε νοσταλγίαν ἀνεπάλαι ἀπὸ
στὴν γλαυκὴν τῆς Ἑλλάδος οὐρανὸν, τὸν ἐν Ἀθή-
ναις βίον, τόσας ματαιωθείσας ἐλπίδας, τόσας ἀπολαύσεις,
τόσα βράσανα! Τίς οἶδεν! Ἰσως ἀντήχει σπαρτακτικὴ εἰς τὰ
ἑλληνικά αὐτοῦ ὦτα καὶ ἡ φωνὴ τῆς σφαζομένης Κρήτης!
Ἰσως ἡγωνία μετὰ τῆς ἀγωνιώσας μεγαλονήσου, καὶ τὸ ἀ-
δύνατον τοῦ μέλλοντος ἐπιδρομήσει τὴν καταστροφὴν τῆς
ἐξορίας! Κατὰ τοιοῦτων μυθίων παθημάτων οὐδεμίαν ἔ-
χουσιν ἰσχύιν οὔτε συνήθειαν περηγοῦναι, οὔτε χυδαῖαι ἱα-
τρικὰ παρσκευαῖ. Τὸν Ὁθωνα θὰ ἐσωζε μόνον ὁ ἱατρὸς
ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἐλάμβανεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ θὰ
τὸν μετέφερεν εἰς Ἀθήνας, ἐν μέτῳ λαοῦ πιστοῦ καὶ ἐν-
θουσιῶντος, περικυκλούντος, ὡς ἄλλοτε, τὴν βασιλικὴν ἀ-
μαξάν μετὰ ζητωκραυγῶν καὶ ἀνθῶν. Σήμερον φεῦ! οὔτε
δέκα Ἑλληνες δὲν περηκολούθησαν τὸ βασιλικὸν αὐτοῦ
φέρετρον!

Ὅταν ἀναπολῶμεν ποῖαν ὑπαρξίν διήγαγεν ὁ φιλέλλην
οὗτος καὶ ἐξορίστος βασιλεὺς ἐπὶ τέσσαρα ὅλα ἔτη ἐν μι-
κρῷ πολιχνίῳ τῆς Βιθυνίας, ὅταν ἀναπολῶμεν πόσα δά-
κρυα ἔχυσεν καὶ πόσα κατέπιεν ἐν τῷ μαιδιῶντι ἐκείνῳ τά-
φῳ, κατάρωμεθα τὴν τύχην, ἥτις ἤρπασεν αὐτὸν παῖδα
ἀθῶον καὶ εὐδαίμονα ἐκ τῶν κόλπων προσηλοῦς οἰκογε-
νείας καὶ ἀνερέλου βίου, καὶ τὸν ἔρριψεν ἐν μέσῳ συνεχοῦς
τρικυμίας καὶ τριβόλων καὶ ἀκανθῶν πρὸς δυστυχίαν καὶ
αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ τοιαῦτα ἦτον ἡ θέλησις
τῆς μοίρας! Εἶχε μεστήν τὴν κεφαλὴν ἐκ τῶν ἀρχαίων ἑλ-
ληνικῶν ἀναμνήσεων καὶ ἐνόμιζεν, ὅτι ἦτο προωρισμένος νὰ
συνεχίσῃ τὰς Ὀμηρικὰς παραδόσεις τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ
Ἰσως νὰ ἀρῇ ἐκ τοῦ κοινοῦ τοῦ στέμματος τοῦ τελευταίου
Παλαιολόγου. Παιδίον ἔτι ἦκουε τόσον συνεχῶς ἐν τοῖς πα-
τρικοῖς δώμασι τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος! Τίς οἶδε, ποσάκις
ἠκροάσθη στέφουσιν τὴν μουσοστερεὴν λύραν τοῦ βασιλέως
πατρὸς του ὀνόματα παλαιῶν καὶ νέων ἱρώων καὶ ποσάκις
ἀνέγνωσεν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ γραφείου ἐξουνοῦμενον διὰ
φλογερῶν στροφῶν τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ Μισολογγίου!

Τίς ὅμως ἡδύναντο τότε νὰ προῖδῃ ποῖα τύχη περιέμενε
τὸν νεαρὸν βλαστὸν τῶν Βιτελσβάχων; Ὅτε ὁ δεκαοκταε-
τῆς ἡγεμὼν ἀπέβη πλήρης ζωῆς, χάριτος καὶ καλλοῦς εἰς
τὰς ἀργολικὰς ἀκτὰς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συμπαχικοῦ
στόλου τοῦ Ναυαρίνου, οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ὡς
Θεὸν μᾶλλον ἢ ὡς ἄνθρωπον. Ὁ Προμηθεὺς ἔδωκεν εἰς
τούς ἀνθρώπους τὸ πῦρ, καὶ ἐκεῖνος ἔφερε πρὸς τοὺς Ἑλ-

ληνας, ὡς ἐν κανίστρῳ, τὰς ἐν, νόμους, πολιτισμὸν καὶ ἐ-
λευθερίαν! Ὅτε μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ὅλων ἐτῶν ἐ-
τολμῶμεν ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἐν τῇ ἐξάφει τῶν ἐπαναστα-
τικῶν παθῶν, νὰ ἠμιλῶμεν ἀνευλαδῶς περὶ τοῦ ἀνδρός,
ὅστις μόλις Ἰσατο ἐπὶ τοῦ κλονουμένου ἑλληνικοῦ θρό-
νου, οἱ πατέρες ἡμῶν ἔπειον μελαγχολικῶς τὴν κεφαλὴν
καὶ ἔλεγον μετὰ πικροῦ μειδιήματος· «Ὡς ἐν τὸν εἶδα-
τε οἱς, ὅταν ἦλθε ξένος νεανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν
εἶδατε ὅλους τοὺς Ἑλληνας, ὧν πολλοὶ ἐθῆ-
καν τὰ θεμέλια τῆς ἀνεξαρτησίας, γο-
νυπετέρις ἐν ὠπιδόν του! Δὲν εἶδατε τὰ
δάκρυα, τὰ φίληματα, τοὺς ὀρκους τῆς
ἡμέρας ἐκείνης! Ἐχάτε δίκαιον. Οὔτε τὴν ἀναρ-
χίαν ἐγνωρίσατε, οὔτε ἐννοεῖτε τί σημαίνει
βασιλεία μετὰ τετρακοσίων ἐτῶν δου-
λείαν καὶ δεκαετῆ ἐξωτερικὴν καὶ
ἐμφύλιον πόλεμον.» Καὶ ὅμως τίς θὰ προεμάν-
ταυε τότε ὅτι ὅλη ἐκείνη ἡ εἰδωλολατρεῖα ἐμαλλε νὰ κα-
ταλήξῃ εἰς τριακονταδύο στάσεις καὶ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν
καταστροφὴν τοῦ ὀκτωβρίου;

Πρέπει ἄρα γε νὰ ἐξετάσωμεν εἰς τίνα εἶναι δίκαιον νὰ
ἀποδοθῇ τὸ πταίσμα; Ἀρμόζει νὰ παρακαθίσωμεν δικα-
σταὶ παρὰ τὸν νεκρὸν τάρων καὶ νὰ ταράξωμεν τὴν ἱερὰν
οικίαν τοῦ νεκροῦ, ἐν ὀνόματι τῶν παραδόσεων τῆς αἰγυ-
πτιᾶς μοναρχίας; Ὁχι! πέντε μόνον ἔτη μᾶς χωρίζου-
σιν ἀπὸ τοῦ ὀκτωβριανοῦ δράματος καὶ ἡ ἡμέρα τῆς δι-
καιοσύνης δὲν ἀνέτειλεν εἰσέτι. Ἐνταῦθα τοῦτο μόνον νομί-
ζομεν ἐπιτετραμμένον νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἐὰν πολλὰ ἀπήτη-
σεν ἡ Ἑλλὰς, ὀλιγώτερα τοῦ δέοντος ἔδωκεν ἡ βασιλεία.
Ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἦτο πρότυπον πάσης ἰδιωτικῆς καὶ
χριστιανικῆς ἀρετῆς· ἀλλὰ βέβαιον τις μοῖρα, οἶονε φθο-
νήσασα ἐκείνην τὴν τελειότητα, ἐξήρανε ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ τὴν πηγὴν, ἐξ ἧς ἀναβρύουσιν αἱ ἡγεμονικαὶ ἐκείναι
ἀρεταί, ἀνευ τῶν ὁποίων πάσχουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων οἱ
βασιλεῖς, ὅπως καὶ οἱ πλοῦταρχοι οἱ ἀγνωστοὶ τὴν γλῶσσαν
τῶν ἀστρῶν καὶ τοὺς νόμους τῶν ἀνέμων καὶ τὰ μυστήρια
τοῦ πελάγους. Τί τὸ δρεῖλος ἐὰν δὲν φέρονται σκληρῶς πρὸς
τοὺς ναῦτας, ἐὰν εἶναι καλοὶ σὺζυγοί, ἐὰν ἀποστρέφονται
τὸν δόλον, ὅταν ἐκρηγῇ ἡ τρικυμία καὶ ματαίως ἐκτείνῃ
πρὸς αὐτοὺς τὰς χεῖρας τὸ πλήρωμα ζητοῦν σωτηρίαν; Ἐν
καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι φεῦ! τὸ ἀρχεῖν τῶν λαῶν καὶ τὸ ἀρ-
χεῖν τῶν κυμάτων! Ὁ βασιλεὺς Ὁθων, ἀναδειχθεὶς δεξιό-
τατος κυβερνήτης ἑαυτοῦ, δὲν εἶχεν ἑμφύτον καὶ τὴν σπα-
νωτάτην ἀρετὴν τοῦ κυβερνᾶν τοὺς ἄλλους.

«Συλλήβδην εἰπεῖν, ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἐστερεῖτο τοῦ
ὄντως βασιλικοῦ προτερήματος τοῦ βλέπειν ταχέως, εὐκρι-
νῶς καὶ πόρρω. Ἀλλ' ἀντὶ τῶν μειονεκτημάτων τούτων
πόσαι δευτερεύουσαι ἀρεταὶ περιεκόσμου τὴν καρδίαν
τοῦ ἀτυχοῦς ἡγεμόνος! Φίλος τῆς δικαιοσύνης, ἀμνησικα-
κος, πρῶτος, ἀδόλος, ἐλεήμων, ἐγκρατής, εἶχε πᾶν ὅ,τι ἀ-
παιτεῖτο, ὅπως ποίησεν εὐδαίμονα οἶκον καὶ οἰκογένειαν.
Εἶχε πρὸ παντός, ὡς ἀρετὴν παντός ἄλλου ἀμαρτήματος,
τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα, ὅτι πολὺ ἠγάπησε. Ναί! ἡ-
γάπησε τὴν Ἑλλάδα ὡς ἐραστὴς, ὡς πατὴρ, ὡς τέκνον.
Δὲν ἐξελάμβανε τὸ βασιλεῦσιν ὡς ἐπιτήδευμα βίου, ἀλλ'
ὡς καθήκον ἱερὸν, εἰς ὃ ἰθυσίαζε καὶ ἀνάπαυσιν καὶ υἱεῖαν.
Τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος ἦτο τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ὄνει-
ρον, ὄνειρον παραφέρον αὐτὸν πολλάκις εἰς ἀκέρους καὶ
τολμῶμεν εἰπεῖν παιδαριῶδες ἐνθουσιασμόν. Μήτε τὴν
Ἑλλάδα μεγάλην καὶ εἰργάζετο νυχθημερόν εἰς τοῦτο καὶ

ΑΛΗΘΕΙΑ.

(Έκτακτα τευχη ετησίᾳ δρ. 46) ἐν ἀλλοδαπῇ) Ἐκδομένη 5άκις τῆς ἐβδομάδος. (Τιμὴ καταχωρ. δι' ἑκαστὸν εἶχον λεπ. 40) (Ἐκδομένη εἰδικοῦς ἐκ 40 εἰχ.) δρ. 5

ΑΘΗΝΗΣΙΝ, 28 Ἰουλίου 1867.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.



Ὁ Βασιλεὺς Ὁθων.

« Ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ αὐτοῦ! ».

Ὁ βασιλεὺς Ὁθων, ὁ πρῶτος τῆς Ἑλλάδος βασιλεὺς, μετὰ τὴν ἀνάκτισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 14 Ἰουλίου ἐν Βαμβέργῃ τῆς Βαυαρίας, εἰς ἡλικίαν πενήκοντα δύο μόλις ἐτῶν! (*).

Δὲν ἐπιχειροῦμεν νὰ γράψωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς βασιλείας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἄρτι ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου μεταστάντος καὶ κεκοιμημένου τὸν τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως ὕπνον, οὐδ' οἰκεῖον θεωροῦμεν ἤδη νὰ μνησθῶμεν παρελθόντων πολιτικῶν γεγονότων, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων εἴμαρτο εἰς τὸν πρῶτον ἡγεμόνα τῆς Ἑλλάδος Ὁθωνα νὰ καταλύσῃ τὸν βίον ἐξόριστος ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. Εἰς τὸν συγγράφοντα τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ἐξεστὶ νὰ λαλήσῃ περὶ τοῦ πρώτου αὐτῆς βασιλέως ὡς αὐτῷ δόξει.

Σήμερον ἀρκούμεθα μόνον νὰ εἰπώμεν ὀλίγιστα οὐχὶ περὶ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ὡς ἀνθρώπου. Ἦθελεν εἶσθαι δὲ σκληρόν, καὶ ἀνάξιον τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ τὸν θάνατον ἐνὸς ἡγεμόνος, εἰς ὃν ἠτένιζεν ἐπὶ τριάκοντα ὅλα ἔτη ὁλος ὁ ἐλληνισμός.

Νομίζομεν λοιπὸν ὅτι ἔχομεν καθήκον καὶ ὡς Ἕλληνες, καὶ ἐξ ἰδιαιτέρας εὐγνώμονος ἀναμνήσεως τῶν βασιλικῶν ἀρετῶν του νὰ μαρτυρήσωμεν

(*) Γεννηθεὶς τὴν 20. μαΐου 1815.

τοῦλάχιστον τῶρα ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, ὅτι καθ' ὅλην τὴν τριακονταετὴ βασιλείαν του μέλημα πρῶτιστον ἐν ταῖς σκέψεσι καὶ τοῖς λογισμοῖς αὐτοῦ ἦτον ἡ εὐημερία τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἐφ' ἡμῖν ὁμολογοῦμεν ἐν πλήρει συνειδήσει, ὅτι ἡγάπα τὴν Ἑλλάδα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅτι αἱ προθέσεις αὐτοῦ ἦσαν ἀρισταὶ καὶ ἐλληνικώταται. Ἦδη παρίσταται ἐνώπιον τοῦ ἀδεκάστου κριτοῦ, καὶ ὁ Ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει αὐτῷ κατὰ τὰ ἔργα του.

Ἐὰν προσέκοψεν ἐν τῷ βίῳ του, οὐδὲν τὸ παράδοξον ἀνθρώπινον τὸ σφάλλῃσθαι, ἄλλως τε δὲ «λογισμοὶ θνητῶν ἀσθενεῖς καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν». Μὴ λησμονήσωσιν ὁμῶς, οἱ ἀναλαμβάνοντες τὸν ἀγῶνα νὰ ἐξετάσωσι καὶ κρίνωσι τὴν βασιλείαν ἐνὸς μὴ ὑπάρχοντος πλέον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἡγεμόνος, ὅτι πρόκειται νὰ λαλήσωσι περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως, ἐφ' ὃν, μετὰ δουλείαν πολλῶν αἰώνων καὶ μετὰ πολυχρόνιον, καταστρεπτικὸν καὶ ἐνδοξον ἀγῶνα, παρεδόθη τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ μέλλων χρονογράφος ἄς σπουδάσῃ κάλλιον τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος του καὶ τοῦ ἔθνους του, ὅπως μὴ ὀλισθήσῃ, μηδὲ σφάλῃ περὶ τὰς κρίσεις του, ἄς ἐνθυμηθῇ τὴν Ἑλλάδα τοῦ 1833, καὶ βάλλων τὴν χεῖρά του εἰς τὴν καρδίαν του, ἄς εἰπῇ ἀπαθῶς καὶ ἀπροσώπολῃπτως τὴν γνώμην του.

Καὶ ἡμεῖς μὲν ἀπέχομεν ὅλως νὰ εἰσελθῶμεν εἰς ἐξέτασιν ζητήματος ξένου τοῦ παρόντος, ἀντὶ τούτου ὁμῶς παρατιθέμεν ἀποσπάσματα τινα ἐξ ὧν ἔγραψαν αἱ ἐν Τεργέστη ἐφημερίδες, ὧν ἡ σὺνταξις, ὡς γνωστὸν, μέχρις ἐσχάτων ἦν ἀδυσώπητος ἐταστὴς τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τοῦ κεκοιμημένου ἡγεμόνος.

Ὁ Ὁθων προαισθόμενος ἐνῶρίς τὸ πλήρωμα τῶν ἡμερῶν του, ἐξωμολογήθη, ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Κυρίῳ τὴν ἕκτην ὥραν καὶ 20. λεπτὰ μετὰ μεσημβρίαν.

Ὅπως δὲ ἐδίδωσεν ἐν ἄκρᾳ εὐσεβεῖα καὶ χρηστότητι, οὕτω καὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὑπῆρξαν χριστιανικά καὶ ἀνώδυνα. Τελευταία λέξις ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἡ εὐχή του ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος!